

Hyvät vapun viettäjä!

Eduskuntavaaleista on nyt kulunut reilu vuosi. Petteri Orpon ja Riikka Purran johtaman hallituksen toiminta on ollut kuin kulunut kevät. Juuri kun luulee, että voitaisiin palata normaaleihin uomiin, tulee uusi hyytävä myrsky.

Huonot kevätsäät korjaantuvat kyllä, mutta hallituksen toimien vaikutukset ovat pitkäaikaisia. Hallitus on myös johdonmukainen: vastaus kaikkiin kysymyksiin on, että on pakko sopeuttaa, on pakko leikata, vaikka kysyttäisiin mitä.

Aina on kuitenkin olemassa vaihtoehtoja. Aina voi tehdä toisinkin. Poliitiikka on arvovalintoja ja on sanottava, että omat arvoni ja ammattiyhdistysliikkeen arvot ovat toiset kuin hallituksen.

Hallitus esiintyy sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden kaavussa: Se väittää leikkauksien olevan välttämättömiä, jotta velkataakkaa ei siirretä tuleville sukupolville. Leikkauksilla saadaan kuitenkin aikaan lisää köyhiä lapsia.

Kun leikataan koulutuksesta, leikataan lapsilta ja nuorilta.

Kun laiminlyödään ilmastotoimia, tuhotaan heidän tulevaisuuttaan. Se on arvovalinta, kun samaan aikaan kaikkien suurituloisimpien verotukseen ei vieläkään kosketa ja olutveron alennus menee näiden tarpeiden ohi.

Minä olen Palvelualojen ammattiliitto PAMin puheenjohtaja. Jäsenistämme noin 70 prosenttia on naisia. Vähemmän puhuttu tosiasia on, että hallituksen leikkausten erityisenä kohteena ovat olleet naiset. Lista on pitkä.

Tiedetään, että lapsikorotusten poisto työttömyysturvasta, asumistuen leikkaukset ja indeksileikkaukset osuvat kovimmin yksinhuoltajiin. 80 prosenttia yksinhuoltajista on naisia. Heidän talouttaan horjuttaa myös arvonlisäveron korotukset.

Hallituksen viesti on ollut, että suojaosien poistolla työttömyysturvasta ja asumistuista kannustetaan ihmisiä kokoaikatyöhön. Puolimiljoonaa työntekijää teki alkuvuodesta osa-aikatyötä. Noin 120 000 teki sitä, koska kokoaikatyötä ei ollut tarjolla. Heidän määränsä kasvoi. Kokoaikatyöhön voi kannustaa, mutta koska sitä ei kaikille ole tarjolla, kyse on osa-aikaisten työntekijöiden toimeentulon leikkaamisesta. Sekin osuu kovimmin naisiin, sillä naispalkansaajista joka neljäs on osa-aikainen, miehistä joka kahdeksas.

Naisilla on miehiä enemmän myös määräaikaista työsuhdetta. Niihinkin on luvassa heikennyksiä.

Syntyy loukkuja loukun perään, kun samaan aikaan työttömyysturvan porrastus leikkaa pienituloisimmilta ansioturvaosuuden pois jo 8 viikon työttömyyden jälkeen. Takaisin ansioturvan piiriin pääsy vaikeutuu, kun vaaditun työssäolon pituus tuplataan.

Suunnitellut leikkaukset ajavat monet toimeentulotuen piiriin. Toimeentulotuen saajilla ne kannustimet työn vastaanottoon vasta heikkoja ovatkin. Työstä saatava pieni lisätulo ei tuo mitään lisää, sillä se vähentää saman verran toimeentulotukea, mutta voi sekoittaa koko talouden. Toimeentulon kannalta on turvallisempaa jättää pienipalkkaiset keikat ottamatta.

Hyvät ystävät,

Palkkatyö on tarjonnut naisille itsenäisyyttä ja riippumattomuutta. Kun tippuu työelämästä, saattaa paluu olla vaikea.

Pelkään sitä, että muukin myönteinen kehitys tasa-arvossa onnistutaan nyt kääntämään taaksepäin.

Naiset äänestävät miehiä enemmän, naiset kuuluvat miehiä useammin ammattiliittoihin ja naiset kouluttautuvat pidemmälle. Naiset myös elävät vanhemmiksi. Näissä asioissa miehet jäävät alakynteen, mutta he kuitenkin tienaaavat enemmän, heillä on selvä enemmistö yritysjohtajista ja he ovat huikeana enemmistönä suurituloisimpien joukossa.

Todellinen tasa-arvo vaatisi siis muutoksia niin miesten kuin naistenkin asemaan. Asennemittauksissa näkyy, että miesten ja naisten asenteet ja maailmat ovat erkaantumassa toisistaan.

Tämä näkyy erityisesti sosiaalisessa mediassa. Naiset ovat somessa räävittömän ja uhkaavan kielenkäytön, suoranaisten naisvihan kohteina. Moni sanoo jo, ettei halua osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Maan hallitus on tehnyt osansa keskustelukulttuurin heikentämisessä. Sivistynyttä kielenkäyttöä ei juuri somealustoilla näy ja jäljellä on pelkästään vastakkainasettelua lietsova huuto, nimittely ja leimaaminen.

Suomen on pystyttävä parempaan. Meidän työväenliikkeessä on oltava parempia, meidän on oltava tällaisen keskustelun yläpuolella. Työväenliikkeen tehtävänä on toimia luottamusta ylläpitävänä ja kaikenlaista tasa-arvoa edistävänä voimana.

Hyvät kuulijat,

Suomen taloudellisen tilanteen kestävä korjaaminen ei onnistu saksia heiluttelemalla. Loputtomat leikkaukset eivät ole ratkaisu.

Vaikka takanamme on historiallisen laajoja ja pitkäkestoisia työtaisteluja, viestimme hallituksen suuntaan ei missään vaiheessa ole ollut kohtuuton. Olemme pyytäneet aitoja neuvotteluja ja työntekijöiden äänen kuulemista.

On puhuttava myös kasvusta. SAK ja oppositio ovat pitäneet esillä kasvun viestiä vaaleista lähtien. Kasvun tavoittelussa keskeisessä asemassa on työn tuottavuuden ja tuloksellisuuden parantaminen.

Keskeistä on esimerkiksi ihmisen ja teknologian yhteistoiminta. Isolla joukolla SAK:n alojen työssäkäyviä työntekijöitä on digiosaaminen huonolla tasolla. Osaamisen päivittäminen olisi tärkeää. Sen sijaan monet työpaikat keskittyvät jatkuvaan tehostamiseen ja olemassa olevan kapasiteetin puristamiseen.

Työntekijöiden osallisuus ja arvostaminen ovat tuottavuuden kasvun kannalta erittäin tärkeitä. Työntekijöiden osallisuus, digitalisaation hyödyntäminen ja yritysten keskinäinen verkostoituminen muodostavat yhtälön, jonka tuloksena syntyy uusia tuote- ja palveluinnovaatioita.

Työmarkkinaelämä on näyttäytynyt melkoisena ristiriitojen kenttänä viime aikoina. Siitä huolimatta meillä on edessämme työnantajaliittojen kanssa istuutuminen yhteisen pöydän ääreen neuvottelemaan työehtosopimuksista.

Meidän tehtävämme ammattiyhdistysliikkeessä on pitää huolta jäsentemme toimeentulosta ja kohtelusta työelämässä silloinkin, kun sitä lainsäätäjän taholta heikennetään. Ainakin tähän asti olemme neuvottelupöydän molemmin puolin ymmärtäneet, että me tarvitsemme yrityksiä ja yritykset tarvitsevat työntekijöitä. Siitä syntyy työtä, tulosta ja toimeentuloa.

Arvon vantaalaiset,

Hallituksen suunnalta työntekijöiden arvostusta ei ole viime aikoina juuri nähty. Päinvastoin. Suomen hallituksen toimet ovat herättäneet kiinnostusta myös kansainvälisellä areenalla. Eivätkä hyvällä tavalla.

Hallitus on osoittanut täydellistä piittaamattomuutta Suomea koskevista kansainvälisistä sitoumuksista ja niiden valvontakäytännöstä. YK:n alainen kansainvälinen työjärjestö ILO on joutunut tekemään intervention hallituksen toimien vuoksi. Hallituksen ja työministeri Satosen asenne interventiota kohtaan on ollut ylimielinen.

Hallituspuolueiden enemmistö on tylästi sivuuttanut perustuslakivaliokunnassa asiantuntijoina kuultujen perustuslaki- ja ihmisoikeusasiantuntijoiden kriittiset huomautukset työtaisteluiden rajoituksista. Viimeisimpänä käsittämätön tempku, jossa perustuslakivaliokunnan käsittelyn jälkeen valiokunta muutti lakko-oikeuden rajoittamista koskevaa lakiesitystä siten, että sillä olisi myös taannehtivaa vaikutusta. Tätä muutosta ei nyt suostuta viemään perustuslakivaliokunnan käsittelyyn, vaikka se on täysin poikkeuksellista. Orpon-Purran hallitus hilaa Suomea niiden maiden joukkoon, jotka joutuvat kansainvälisesti vastaamaan ihmisoikeusloukkauksistaan. Tämä ei paranna Suomen mainetta. Tämä ei lisää Suomen houkuttelevuutta hallituksenkin kaipaamille ulkomaalaisille investoinneille ja osaajille.

On ikävä sanoa, että sota on tullut osaksi elämäämme. Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu ja tilanne Lähi-idässä on kiristynyt äärimmilleen. Tarvittaisiin kansainvälistä yhteistyötä ja päättäväisyyttä lopettaa silmitön väkivalta.

Tiedämme, että myöskään me suomalaiset emme yksin pärjää. Paitsi Nato niin myös EU:n jäsenyys merkitsee meille turvallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa omaan elämäämme ja asioihin, joita voidaan parhaiden edistää yhteistyössä.

Olemme nähneet Suomessa, mitä oikeiston ja oikeistopopulistien yhteistyö hallituksessa voi saada aikaan. Viime aikoina on näyttänyt siltä, että tärkeimmät työntekijöiden oikeuksia turvaavat lakihankkeet tulevat Euroopan Unionista, eivät Suomen hallitukselta.

Tämä tarjoaa meille painavan syyn äänestää EU-vaaleissa.

Tuoreen barometrin mukaan EU-vaalit kiinnostavat aiempaa enemmän.

Kiinnostuksen kasvun pitää näkyä myös äänestämisessä. Työntekijän asiat edistyvät

EU-tasolla, kun työntekijät äänestävät eurovaaleissa ehdokkaita, jotka ovat työntekijän asialla, eivät vain puheissa, vaan myös teoissa.

Hyvät kuulijat!

Meille jokaiselle on tärkeä tuntee, että voimme vaikuttaa omaan elämäämme ja yhteiskuntaan sen ympärillä. Toimeentulo, terveys ja sosiaaliset ongelmat heikentävät monen toimintakykyä. Monen järjestöt tukevat ihmisiä näissä tilanteissa. Viisas päättäjä pyrkisi tukemaan järjestöjä.

Epäoikeudenmukaisuus aiheuttaa konflikteja, osattomuus nostaa vihaa. Siksi pitäisi vahvistaa sellaisia rakenteita ja toimintatapoja, jotka lisäävät yhteistyötä ja rauhan mahdollisuuksia maailmassa.

Mutta mitä on tapahtunut? Hallitus on leikannut kehitysyhteistyöjärjestöiltä. Ammattiyhdistysliikkeen mahdollisuuksia poliittisiin mielenilmauksiin ja muihin lakkoihin se kiristää. Rauhanjärjestöiltä se vie kaikki tuet juuri nyt, kun sota ja turvattomuus ovat ympärillämme vahvempana kuin vuosikymmeniin.

Yhteiskunta on terve, kun siellä on erilaisia mielipiteitä. Kypsä vallankäyttäjä osaa sovittaa erilaisia näkemyksiä yhteen, heikko jyrää alleen.

Kansalaisjärjestöjen toimintaa hankaloitetaan totalitaarisissa valtioissa. Sitä rajoitettiin sosialistissa valtioissa. Rauhanliike on selvinnyt sodista. Ammattiliitto Solidaarisuus pelasti Puolan.

Toivon, että hallitus laittaa stopin kansalaisyhteiskunnan kurjistamisohjelmallensa. Toivon, että se käy mahdollisimman pian, jotta vahingot jäisivät mahdollisimman pieniksi.

Nykyinen meno kuitenkin loppuu ennemmin tai myöhemmin, sillä

Hyvät ystävät,

tiedän, että täällä on paikalla joukko, joka kunnioittaa demokratiaa ja saa aikaiseksi. Me arvostamme yhteistyötä, me haluamme yhteiskunnan kaikille. Siitä me pidämme kiinni!

Oikein hyvää työväen, ylioppilaiden ja kevään juhlan jatkoa!